UAB „EST LT“ 2026-11-06
Siunčiama CVP IS priemonėmis

DĖL ATSAKYMO Į PRETENZIJĄ

Akcinė bendrovė Turto bankas (toliau – Perkančioji organizacija), vykdydama viešojo pirkimo, vykdomo skelbiamos apklausos būdu, **„VP-3940-7 10 kW galios saulės elektrinė adresu Vyžuonų g. 53, Utenoje“** (pirkimo ID 10218837) procedūras, 2026-11-04 CVP IS sistemos priemonėmis gavo [redacted] pretenziją (toliau – Pretenzija).

Perkančioji organizacija, išnagrinėjusi Pretenziją, teikia atsakymą.

1. Dėl pastato stogo konstrukcijų laikomosios galios

Pretenzijos argumentas yra nepagrįstas, todėl atmetamas.

Perkančioji organizacija pažymi, kad kartu su pirkimo dokumentais pateikta atestuotų specialistų parengta statinio konstrukcijų dalies ekspertizė Nr. SE26-02, kurioje įvertinta esamų stogo konstrukcijų techninė būklė ir nustatyta didžiausia leistina papildoma apkrova.

Ekspertizės metu atlikti konstrukcijų laikomosios galios skaičiavimai, įvertinant esamas nuolatines apkrovas, sniego apkrovas, jų derinius ir taikomus apkrovų patikimumo koeficientus.

Todėl pirkimo dokumentuose nurodyta didžiausia leistina papildoma charakteristinė apkrova yra privalomas projektavimo apribojimas, į kurį tiekėjas turi atsižvelgti parinkdamas saulės modulius, montavimo konstrukcijas ir tvirtinimo sprendinius.

Pažymime, kad tiekėjo nurodytas bendro pobūdžio 12–15 kg/m² saulės elektrinės įrangos svorio intervalas neįrodo, jog konkrečiam objektui negali būti parinktas pirkimo dokumentų techninius reikalavimus ir ekspertizes išvadas atitinkantis sprendinys. Tiekėjas nepateikė jokių konkrečių skaičiavimų, techninių duomenų ar kitų objektyvių įrodymų, kurie patvirtintų, kad rinkoje nėra sprendinių, leidžiančių laikytis ekspertizėje nustatytų apkrovų apribojimų.

Perkančioji organizacija nesutinka su teiginiu, kad pirkimo dokumentuose pateikti pradiniai duomenys daro pirkimo objekto teisėtą įgyvendinimą neįmanomą. Priešingai, ekspertizės išvados yra skirtos tam, kad projektuotojai ir rangovai galėtų parinkti statinio konstrukcijų galimybes atitinkančius techninius sprendinius.

Sprendinio tinkamumas turi būti pagrįstas konkrečios siūlomos įrangos techninėmis charakteristikomis ir konstrukciniais skaičiavimais.

Tiekėjas privalo užtikrinti, kad jo parinktas sprendinys atitiktų pirkimo dokumentuose pateiktos ekspertizės išvadas, nustatytus apkrovų apribojimus ir galiojančius statybos techninių reglamentų reikalavimus.

2. Dėl minimalios faktinės generacijos įsipareigojimo

Pretenzijos argumentas yra neapgrįstas, todėl atmetamas.

Paaiškiname, kad pirkimo dokumentuose yra nustatyti du atskirai vertinami saulės elektrinės generacijos įsipareigojimai.

Bendras metinis generacijos įsipareigojimas (Ep) nustatomas pagal tiekėjo pasiūlyme nurodytą metinį elektros energijos kiekį, kuris negali būti mažesnis už siūlomą elektrinės įrengtąją galią (kWp), padaugintą iš 850 kWh/kWp per metus.

Pavyzdžiui, 10 kWp įrengtosios galios elektrinės minimalus bendras metinis generacijos įsipareigojimas yra mažiausiai 8 500 kWh. Tiekėjas gali pasiūlyti didesnį, generacijos modeliavimo rezultatais pagrįstą įsipareigojimą.

Vertinant šio įsipareigojimo įvykdymą, taikoma Sutartyje nustatyta 5 proc. tolerancija ir Generacijos įsipareigojimo vertinimo metodikoje numatytos koregavimo priemonės. Vertinant bendro metinio generacijos įsipareigojimo įvykdymą, įskaitomas ne tik faktiškai saulės elektrinės pagamintas elektros energijos kiekis, bet ir pagal Generacijos įsipareigojimo vertinimo metodiką apskaičiuotas bei objektyviais techniniais duomenimis pagrįstas energijos kiekis, kurio elektrinė negalėjo pagaminti dėl leistinosios generuoti galios ribojimų ar kitų nuo tiekėjo nepriklausančių aplinkybių. Ši nuostata netaikoma minimaliam metinės faktinės generacijos įsipareigojimui (Emin).

Minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas (Emin) apskaičiuojamas pagal objekto leistinąją generuoti galią. Pavyzdžiui, kai leistina generuoti galia yra 1 kW, tai Emin = 850 kWh/kW × 1 kW = 850 kWh per metus.

Šis rodiklis vertinamas tik pagal faktiškai pagamintą elektros energijos kiekį, netaikant generacijos koregavimo mechanizmų ir papildomos 5 proc. tolerancijos.

Atkreipiame dėmesį, kad objekto 1 kW leistinosios generuoti galios apribojimas taikomas į elektros skirstomąjį tinklą patiekiamai galiai, o ne visai saulės elektrinės generacijai. Saulės elektrinės pagaminta elektros energija gali būti tiesiogiai suvartojama objekto vidaus elektros tinkle, o nepanaudota jos dalis tiekiama į skirstomąjį tinklą neviršijant nustatytos galios.

Taigi, minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas nėra siejamas su 10 kW įrengtosios galios elektrinės teoriniu gamybos potencialu, o apskaičiuojamas pagal objekto leistinąją generuoti galią. Todėl 850 kWh per metus rodiklis yra nustatytas įvertinus pirkimo dokumentuose numatytus generacijos apribojimus ir negali būti laikomas neproporcingu ar objektyviai neįgyvendinamu reikalavimu.Priešingai, Rangovas privalo užtikrinti, kad saulės elektrinė tinkamai reguliuotų generuojamą galią pagal faktinį pastato elektros energijos poreikį ir leistinąją generuoti galią į elektros skirstomąjį tinklą.

Pavyzdžiui, jeigu pastato momentinė vartojamoji galia yra 2 kW, leistinoji generuoti galia į tinklą – 1 kW, o saulės elektrinės potenciali generuojama galia tuo momentu siekia 5 kW, elektrinė turi generuoti 3 kW: 2 kW turi būti suvartojami pastato vidaus elektros tinkle, 1 kW patiekiamas į skirstomąjį tinklą, o likusi 2 kW potenciali generuojama galia turi būti automatiškai apribojama.

Tokiu būdu užtikrinamas maksimalus techniškai galimas saulės elektrinės generacijos panaudojimas, neviršijant nustatytos leistinosios generuoti galios. Dėl šio ribojimo nepagaminta elektros energija įskaitoma vertinant bendrą metinį generacijos įsipareigojimą Metodikoje nustatyta tvarka, tačiau minimalus 850 kWh metinės faktinės generacijos įsipareigojimas turi būti įvykdytas pagal faktiškai pagamintą elektros energijos kiekį.

Pažymime, kad pagal Sutarties 9.16 ir 9.17 punktus bauda apskaičiuojama pagal didesnį iš nustatytų bendro ir minimalaus generacijos įsipareigojimų trūkumų, o atskiros baudos nėra sumuojamos.

Atsižvelgiant į tai, Perkančioji organizacija nemato pagrindo keisti Sutarties 9.14 ir 9.15 punktų bei Generacijos įsipareigojimo vertinimo metodikos 1.3 punkto.

Tiekėjo teiginys, kad jam perkeliama atsakomybė už Perkančiosios organizacijos nustatytą generacijos ribojimą, yra nepagrįstas ir neatitinka pirkimo dokumentų nuostatų. Minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas apskaičiuojamas pagal Metodikoje apibrėžtą dydį P_lg, kuris yra AB ESO nustatyta leistinoji generuoti galia. Taigi pats generacijos ribojimas yra tiesiogiai įvertintas apskaičiuojant minimalų metinės faktinės generacijos rodiklį.

3. Dėl apšvitos matavimo stotelių ir apsaugų nuo paukščių

3.1. Dėl apšvitos matavimo stotelių

Pretenzijos argumentas yra nepagrįstas, todėl atmetamas.

Techninės užduoties 73 punkte numatytos dvi apšvitos matavimo stotelės yra reikalingos objektyviam potencialios saulės elektrinės generacijos nustatymui, matavimo duomenų patikimumo vertinimui ir generacijos ribojimų poveikio apskaičiavimui.

Kadangi Sutartyje numatyta generacijos įsipareigojimo koregavimo metodika grindžiama faktiniais apšvitos duomenimis, šie matavimai reikalingi tiek Užsakovui, tiek tiekėjui, siekiant objektyviai įvertinti sutartinių įsipareigojimų vykdymą.

Techninėje užduotyje numatytos dvi apšvitos matavimo stotelės reikalingos siekiant užtikrinti matavimo duomenų patikimumą, galimybę palyginti skirtinguose taškuose fiksuojamus duomenis, identifikuoti galimus matavimo prietaisų gedimus bei gauti pakankamai patikimus duomenis generacijos vertinimo metodikos taikymui.

Reikalavimas nėra siejamas vien su elektrinės įrengtąja galia ar į tinklą patiekiamos elektros energijos kiekiu, todėl Perkančioji organizacija jo nekeis.

3.2. Dėl šoninių apsaugų nuo paukščių

Pretenzijos argumentas yra neapgrįstas, todėl atmetamas.

Šoninės apsaugos nuo paukščių yra prevencinis techninis sprendinys, skirtas sumažinti paukščių patekimo po moduliais, lizdų susidarymo, galimų elektros įrangos pažeidimų ir papildomų priežiūros darbų riziką.

Perkančioji organizacija tokį reikalavimą nuosekliai taiko savo vykdomuose saulės elektrinių įrengimo pirkimuose, remdamasi ankstesne įrengtų elektrinių eksploatavimo ir priežiūros praktika, kuri rodo, kad po moduliais patekę paukščiai ir susidarę lizdai didina kabelių, jungčių ir kitų elektros įrangos elementų pažeidimo riziką bei eksploatacines sąnaudas

3.3. Dėl pirkimo biudžeto racionalumo

Perkančioji organizacija informuoja, kad pirkimui skirtų lėšų suma buvo suplanuota vadovaujantis ankstesnių panašios apimties ir techninių reikalavimų saulės elektrinių įrengimo pirkimų rezultatais, kurių pagrindu sudarytos sutartys jau yra įvykdytos. Planuojant biudžetą buvo atsižvelgta į faktiškai įgyvendintų projektų kainas.

Pažymime, kad pirkimui skirtų lėšų nustatymas ir jų pagrindimas yra pirkimo planavimo proceso dalis, o vien tiekėjo subjektyvus tam tikrų techninių reikalavimų vertinimas kaip perteklinių nesudaro pagrindo teigti, kad suplanuotas biudžetas yra nepakankamas ar privalo būti didinamas, kai šis net nėra išviešintas kartu su Pirkimo dokumentais ir nėra žinomas tiekėjams

4. Dėl Techninės specifikacijos reikalavimo naudoti ne mažesnio kaip 5 mm storio apsauginius padėklus

Pretenzijos argumentai tenkinami iš dalies.

Perkančioji organizacija paaiškina, kad Techninės užduoties 51 punkte nustatyti apsauginių padėklų reikalavimai yra skirti balastiniu būdu tvirtinamoms saulės elektrinės montavimo konstrukcijoms, įrengiamoms ant bituminės stogo dangos. Šie reikalavimai netaikomi šiam pirkimo objektui, kuriame saulės elektrinė numatoma montuoti ant šlaitinio skardinio stogo, naudojant mechaninio tvirtinimo sprendinius.

Pažymime, kad Techninės užduoties 47 punkte jau nustatyta, jog montavimo konstrukcija privalo būti suderinama su konkrečia statinio stogo danga ir pritaikyta jai pagal gamintojo techninę specifikaciją, atsižvelgiant į pateiktos statinio konstrukcijų ekspertizės išvadas.

Tiekėjas privalo parinkti šlaitiniam skardiniam stogui tinkamą mechaninio tvirtinimo sprendinį, užtikrinantį konstrukcijų mechaninį atsparumą, stogo dangos sandarumą ir nustatytų leistinų apkrovų laikymąsi. Jeigu pasirinktam tvirtinimo sprendiniui pagal gamintojo techninę dokumentaciją reikalingi apsauginiai padėklai, tarpikliai ar kiti papildomi elementai, jie turi būti parinkti ir įrengti pagal gamintojo nustatytus reikalavimus.

Siekdama pašalinti galimas Techninės užduoties interpretavimo dviprasmybes, Perkančioji organizacija patikslina Techninės užduoties 7 punkto b ir c papunkčius, 51 punktą bei IV skyriaus

fotofiksacijos reikalavimus, pašalindama šiam objektui netaikomas nuostatas dėl balastinių montavimo konstrukcijų ir apsauginių padėklų parametrų.

I skyrius, 7 punkto b papunktis

Vietoje balasto skaičiavimų reikalavimo nurodoma:

Projektuojant saulės elektrinę ant pastato stogo privaloma projekto sudėtyje pateikti montavimo konstrukcijų apkrovų ir mechaninio tvirtinimo prie stogo laikančiųjų konstrukcijų skaičiavimų ataskaitą, patvirtinančią, kad pasirinktas sprendinys atitinka pateiktos stogo konstrukcijų ekspertizės išvadas, nustatytus apkrovų apribojimus ir galiojančius techninius reikalavimus. Ataskaitą pasirašo tokią teisę turintis konstruktorius, projekto sudėtyje pateikiamas jo kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas ir civilinės atsakomybės draudimo dokumentas.

I skyrius, 7 punkto c papunktis

Keičiama su balastu susijusi formuluotė:

Projektavimo metu įvertinti esamą stogo lietaus nuvedimo sistemą, vandens tekėjimo kelius, o sprendiniuose užtikrinti, kad moduliai, montavimo konstrukcijos, tvirtinimo elementai, kabelių trasos ir kiti saulės elektrinės elementai netrukdytų vandens nutekėjimui.

II skyrius, 51 punktas

Visas punktas pakeičiamas taip:

Montavimo konstrukcijos turi būti pritaikytos konkrečiai statinio stogo dangai ir tvirtinamos vadovaujantis montavimo konstrukcijų gamintojo technine dokumentacija. Tvirtinimo sprendinys turi užtikrinti tinkamą apkrovų perdavimą stogo laikančiosioms konstrukcijoms, stogo dangos sandarumą ir apsaugą nuo mechaninių pažeidimų. Jeigu pagal gamintojo numatytą tvirtinimo sprendinį reikalingi apsauginiai padėklai, tarpikliai ar kiti papildomi elementai, jų techniniai parametrai ir montavimo būdas turi atitikti gamintojo nustatytus reikalavimus. Pasirinktas sprendinys turi būti pagrįstas gamintojo oficialia technine dokumentacija.

Kiti Techninėje užduotyje nustatyti saulės elektrinės montavimo konstrukcijų saugumo, kokybės ir atitikties reikalavimai lieka nepakeisti.

5. Dėl pirkimo procedūrų sustabdymo

Informuojame, kad šiuo metu galiojančios redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas nenustato Perkančiajai organizacijai pareigos gavus tiekėjo pretenziją stabdyti pirkimo procedūras.

6. Dėl pasiūlymų pateikimo termino pratęsimo

Perkančioji organizacija, atsižvelgdama į gautą pretenziją ir siekdama užtikrinti tiekėjams pakankamą laiką susipažinti su pateiktais paaiškinimais bei tinkamai parengti pasiūlymus, priėmė sprendimą pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą.

Pasiūlymų pateikimo terminas pratęsiamas iki 2026 m. lapkričio 12 d. 12.00 val.

Taip pat informuojame, kad patikslinama techninės užduoties 43, 47 (buvęs 50) ir 48 (buvęs 51) punktai, IV skyriaus 4.2 ir 4.4 eilutės bei panaikinami 44, 48 ir 49 punktai, IV skyriaus 4.3 eilutė.

Pridedama: 1 priedas. Techninė užduotis_2026-11-06.

Rengė: Edmundas Krištolaitis, tel.: +370 627 41077, el. p.: Edmundas.Kristolaitis@turtas.lt